

Název školy: Sportovní a podnikatelská střední škola, s.r.o.
Název vyučovacího předmětu: **Dějepis**
Celková hodinová dotace: **4 hodiny**
Platnost učební osnovy: **od 1.9.2025, počínaje 1. ročníkem**

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti, pozitivně ovlivnit jejich hodnotovou orientaci. Žák by se měl naučit odpovědně jednat nejen ve vlastním prospěchu, ale i pro veřejný zájem. Dalším cílem je kultivovat žákovo historické vědomí, vytvářet kritické myšlení. Dále se předmět podílí na prohlubování hrdosti na tradice a hodnoty svého národa.

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do dvou ročníků, jedná se o systémový výběr nejdůležitějších událostí světových, československých a českých dějin, na základě kterého žáci nejnázne pochopí mechanismus působení zákonitostí společenského vývoje.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka dějepisu směřuje k tomu, aby žáci:

- rozvíjeli schopnost diskutovat a správnou argumentací obhajovat svůj názor;
- analyzovali a kriticky interpretovali historické informace;
- srovnávali dějinné epochy a zvraty a pochopili základní rozdíly mezi nimi;
- časově a prostorově zařazovali historická fakta, osobnosti a procesy;
- byli kriticky tolerantní k jiným kulturním hodnotám, náboženstvím a filozofiím;
- uvědomovali si kulturní hodnoty a tradice vlastního národa v kontextu kultur národů Evropy a světa.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Při výuce budou využívány následující metody a formy práce: výklad učitele a řízený dialog, samostatná práce individuální i skupinová, samostatná práce s textem a mapou, samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet), multimediální metody (využití PC, internetu a dalších technologií), prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení v předmětu dějepis klademe důraz na samostatné, správné a logické vyjadřování. Je hodnocena také aplikace obecných poznatků na dějiny regionu a práce s textem.

Zároveň je kladen důraz na kultivovanost verbálního projevu. Hodnocení žáků se bude provádět na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemného testování: individuální i frontální zkoušení, písemné testy nestandardizované i standardizované, přednes referátů.

Kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a klasifikačním řádem.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák bude veden

- k samostatné organizaci učení;
- k aktivní schopnosti číst a interpretovat psané i mluvné texty;
- k zaujímání vlastních postojů podložených argumentací a zpracování vlastního textu.

Kompetence k řešení problémů

Žák bude veden

- k formování kritického postoje k historickým skutečnostem;
- k samostatnému uvažování o přednostech, rizicích a negativech plynoucích z historických událostí;
- k přijímání hodnocení svých výsledků, rady a kritiky.

Kompetence komunikativní

Žák bude veden

- k rozvoji komunikačních dovedností a uvědomění si možností jejich využití a zneužití v dějinné praxi;
- k formulování vlastního stanoviska;
- k samostatnému kultivovanému vystupování a prezentaci vlastní práce;
- k využití dostupných informačních technologií.

Kompetence sociální a personální

Žák bude veden

- k pochopení důsledků jednání člověka ve společnosti;
- k toleranci k jiným kulturním hodnotám;
- k pochopení vlastní odpovědnosti za své činy, osud jednotlivce, národa a celé společnosti.

Kompetence občanská

Žák bude veden

- k odpovědnosti za své chování k sobě a společnosti;
- k uvědomování si kulturních hodnot Evropy a toleranci a respektu k ostatním kulturám.

Digitální kompetence

V rámci společenskovedního vzdělávání rozvíjíme digitální kompetence žáků tím, že:

- vedeme žáky ke kritické práci s informačními zdroji a odpovědnosti při jejich vytváření;
- vedeme žáky k posuzování přínosů a rizik digitalizace pro jedince, společnost, kvalitu života a životní prostředí;

- seznamujeme žáky s digitálními službami státu, veřejné správy, územní samosprávy, komerčního i neziskového sektoru a vedeme je k jejich využívání v reálných nebo modelových situacích

Učební předmět dějepis přispívá k aplikaci zejména následujících průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti:

- úcta k člověku a boj proti xenofobii;
- úcta k hodnotám a tradicím svého národa;
- rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi;
- rozvoj komunikačních a interpersonálních kompetencí.

Informační a komunikační technologie:

- práce s internetem, vyhledávání potřebných informací.

Člověk a svět práce:

- vyhledávání a posuzování informací o ekonomickém vývoji;
- orientace v historii firem v regionu;
- uvědomování si odpovědnosti za vlastní život.

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura;
- základy společenských věd;
- právní nauka;
- hospodářský zeměpis.

Rozpis učiva - 1. ročník, dějepis

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	Hod. dotace
Žák: - objasní smysl poznávání minulosti a variabilitu jejího výkladu; - uvede příklady přínosu starověkých civilizací; - charakterizuje středověk a jeho kulturu; - popíše roli jednotlivých stavů při vytváření státu; - vysvětlí významné změny; - objasní nerovnoměrnosti vývoje; - objasní význam osvícenství; - charakterizuje renesanci, baroko a klasicismus; - uvede příklady děl různých uměleckých oborů; - popíše styl bydlení a módy daných období; - na příkladu občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti; - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci; - popíše česko-německé vztahy, postavení Židů a Romů v 18. století; - objasní způsob vzniku národních států; - vysvětlí proces modernizace společnosti a ekonomické teorie s ním spojené; - popíše evropskou koloniální expanzi; - objasní roli dělnického hnutí v Evropě a českých zemích; - uvede příklady z regionu; - vysvětlí rozdíly mezi různými sociálními a ekonomickými teoriemi 19. století; - na konkrétních příkladech i z regionu charakterizuje umění 19. století, kulturu bydlení a odívání; - vysvětlí rozdělení světa a rozpory mezi velmocemi;	1. Úvod do dějepisu	2
	2. Starověk	6
	3. Středověk - stát a společnost; - církve; - kultura.	6
	4. Raný novověk - humanismus a renesance; - zámořské objevy; - český stát; - reformace a protireformace; - západní a východní Evropa; - absolutismus a parlamentarismus; - osvícenství.	14
	5. Velké občanské revoluce - USA; - VFBR; - 1848.	8
	6. Společnost a národy - národní hnutí v Čechách; - česko-německé vztahy; - minority v Evropě; - dualismus; - vznik Německa a Itálie.	6
	7. Modernizace společnosti - průmyslová revoluce ve světě a v Čechách; - ekonomická teorie; - urbanizace, demografický vývoj; - vznik dělnického hnutí.	6
	8. Modernizovaná společnost a jedinec - rozvoj dělnického hnutí v 19. století; - sociál. a ekonom. teorie 19. století; - postavení žen v 19. století; - vzdělání a věda; - umělecké směry.	10

- popíše 1. sv. válku a její dopad na obyvatelstvo a objasní změny ve světě.	9. Vztahy mezi velmocemi - vznik a vývoj koloniální soustavy; - kolonie 19.století; - mezinárodní vztahy před válkou; - příčiny 1. světové války; - průběh války; - české země za války; - první odboj.	10
--	--	----

Rozpis učiva – 2. ročník, dějepis

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	Hod. dotace
Žák: - charakterizuje a srovná demokracii v ČSR první a druhé republiky; - objasní vývoj česko-německých vztahů; - vysvětlí důsledky hospodářské krize; - charakterizuje fašismus, nacismus; - vysvětlí dopad odboje na poválečný vývoj; - popíše mezinárodní vztahy v době mezi 1. a 2. světovou válkou; - objasní, proč došlo k dočasné likvidaci ČSR; - objasní cíle válčících stran, totální charakter války; - popíše válečné zločiny, holocaust, způsob jejich potrestání; - popíše průběh války a osvobození regionu; - objasní uspořádání světa po válce a jeho důsledky pro ČSR; - objasní pojem studená válka; - popíše projevy a důsledky studené války; - charakterizuje režim v ČSR a jeho vývoj v souvislostech celého východního bloku; - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a ekonomickou integraci; - vysvětlí rozdíl mezi tržní a centrálně řízenou ekonomikou; - popíše dekolonizace a problémy třetího světa; - vysvětlí rozpad sovětského bloku; - uvede příklady úspěchu vědy a techniky ve 20. století; - charakterizuje současnou českou společnost, její postavení v Evropě a soudobém světě; - popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace.	1. Vztahy mezi velmocemi - vznik ČSR; - budování demokracie v ČSR; - poválečné uspořádání světa a Evropy; - Rusko po 1. světové válce.	13
	2. Demokracie a diktatura - mezinárodní vztahy v e 20. a 30. letech; - ČSR v meziválečném období; - totalitní režimy v Evropě; - hospodářská krize; - růst napětí a cesta k válce; - 2. světová válka; - ČSR za války; - válečné zločiny; - holocaust; - důsledky války.	27
	3. Svět v blocích - poválečné uspořádání světa a Evropy; - vznik OSN; - ČSR 1945–1948; - studená válka; - vznik NATO; - USA – světová supervelmoc; - SSSR – světová supervelmoc; - třetí svět a dekolonizace; - konec bipolarity; - věda a technika 20. století; - současná ČR.	27